

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง ที่ตั้ง และภูมิศาสตร์

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ครูผู้สอน ครูชีวาภร จวบรัมย์

ครูอาทิตย์ ชัยเทพา



เรื่อง ที่ตั้ง และภูมิศาสตร์
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้



จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้

๑. อธิบายลักษณะที่ตั้ง สภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขปได้
๒. บอกลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐาน และการประกอบอาชีพของประชากรได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. วิเคราะห์ลักษณะที่ตั้ง สภาพทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
๒. อภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพ

ทะเลทรายอาหรับ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

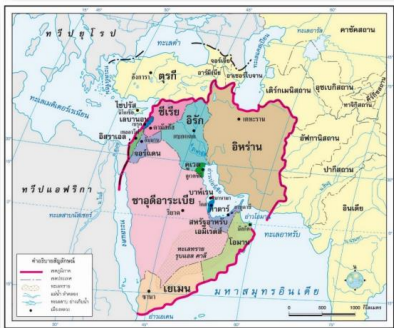


เอเชียตะวันตกเฉียงใต้



ใบความรู้

หน่วยที่ ๔ ย้อนเวลาแดนทะเลทราย วิชา ประวัติศาสตร์ไทย ๓
เรื่อง ที่ตั้ง และภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้



ใบความรู้

เรื่อง ที่ตั้ง และภูมิศาสตร์ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๑. ลักษณะภูมิประเทศ

แบ่งออกเป็น ๓ เขต ได้แก่ เขตเทือกเขาและที่ราบสูงทางเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ที่ราบสูงอิหร่าน เขตที่ราบสูงอาหรับทางตะวันตกเฉียงใต้ อยู่ในบริเวณคาบสมุทรอาหรับ พื้นที่สูงทางตะวันตกและลาดลงมาทางตะวันออก ทางใต้ของคาบสมุทรเป็นทะเลทราย และที่ราบต่ำตอนกลาง คือ ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส - ยูเฟรติส ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งสะสมของน้ำมัน ถ่านหิน เกลือ

๒. ลักษณะภูมิอากาศ

มีทั้งเขตอากาศอบอุ่นบริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริสยูเฟรติสตอนบน บริเวณประเทศอิรัก อิสราเอล ซีเรีย ซึ่งมีอากาศไม่ร้อนจัดหรือไม่หนาวจัดเกินไป มีแสงแดดตลอดปี มีฝนตกในฤดูหนาว และภูมิอากาศแบบทะเลทราย ทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย มีฝนตกน้อย ประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง ผู้คนบางส่วนเร่ร่อนไปตามแหล่งที่มีโอเอซิส

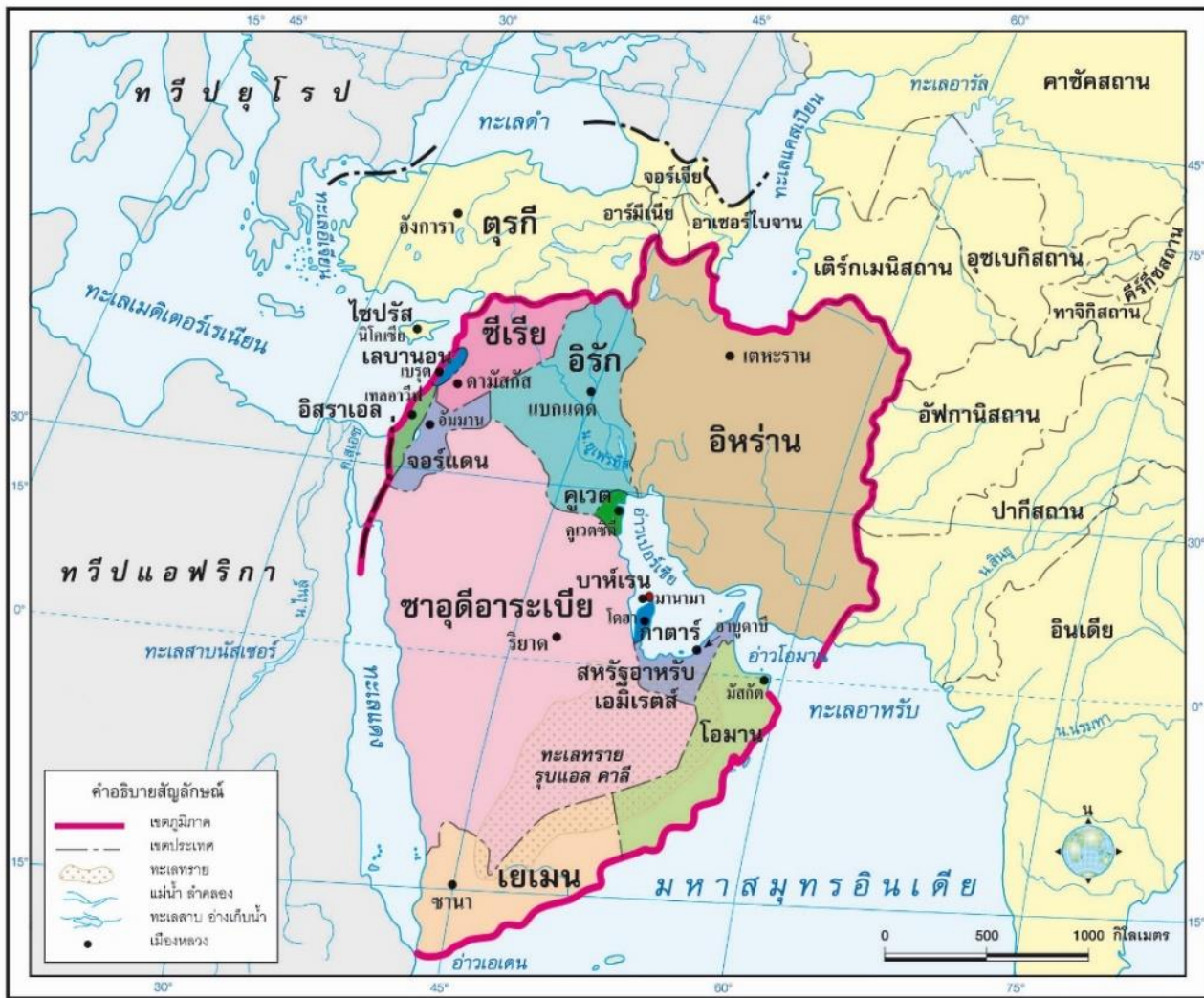


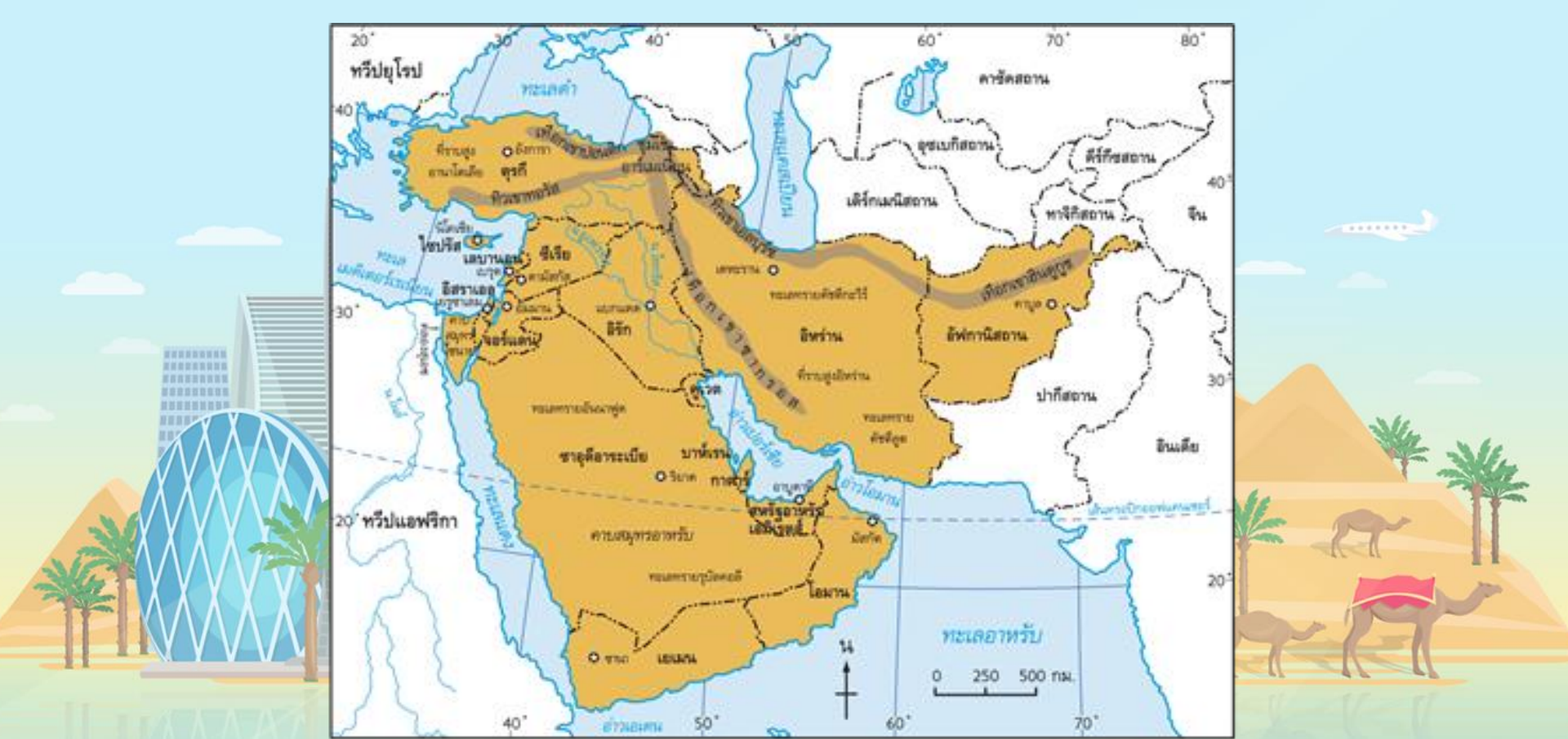
ที่มาของภาพประกอบ :
<https://1th.me/YpUwo>



(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)







แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 203 ทวีปของเรา, 2544 หน้า 169

- ทิศเหนือ ติดต่อกับทะเลดำ ทะเลแคสเปียน และภูมิภาคเอเชียกลาง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับภูมิภาคเอเชียตะวันออก และภูมิภาคเอเชียใต้
- ทิศใต้ จดอ่าวเอเดน อ่าวโอมาน และอ่าวเปอร์เซียของทะเลอาหรับ
- ทิศตะวันตก จดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลแดง และทวีปแอฟริกา



เอเชียตะวันตกเฉียงใต้
เป็นดินแดนที่อยู่ระหว่าง
ทะเล ๕ แห่ง ได้แก่
ทะเลดำ ทะเลแคสเปียน
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทะเลแดง และ
ทะเลอาหรับ

ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น ๓ เขต

- เขตเทือกเขาและที่ราบสูงทางเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ที่ราบสูงอิหร่าน
- เขตที่ราบสูงอาหรับทางตะวันตกเฉียงใต้ อยู่ในบริเวณคาบสมุทรอาหรับ พื้นที่ยกสูงทางตะวันตกและลาดลงมาทางตะวันออก ทางใต้ของคาบสมุทรเป็นทะเลทราย
- ที่ราบต่ำตอนกลาง คือ ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส - ยูเฟรติส ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งสะสมของน้ำมัน ถ่านหิน เกลือ



KEY

Elevation

Feet	Meters
Over 13,000	Over 3,960
6,500-13,000	1,980-3,960
1,600-6,500	480-1,980
650-1,600	200-480

ลักษณะภูมิอากาศ

- เขตอากาศอบอุ่นบริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริสยูเฟรติสตอนบน
- บริเวณประเทศอิรัก อิสราเอล ซีเรีย ซึ่งมีอากาศไม่ร้อนจัด หรือไม่หนาวจัดเกินไป มีแสงแดดตลอดปี มีฝนตกในฤดูหนาว
- ภูมิอากาศแบบทะเลทราย ทุงหญ้ากึ่งทะเลทราย มีฝนตกน้อย ประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง ผู้คนบางส่วนเร่ร่อนไปตามแหล่งที่มีโอเอซิส



แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ที่มา: National Geographic Society and Richard G. Boehm, Glencoe world geography, 2000, p. 363

โอเอซิส

โอเอซิส หมายถึง อาณาบริเวณส่วนใดของทะเลทราย ที่มีพืชขึ้นอยู่ในลักษณะที่ไม่ใช่สังคมพืชทะเลทราย ซึ่งโดยปกติจะปรากฏรอบ ๆ ตาน้ำ โอเอซิสมักเป็นแหล่งพักพิงของสัตว์ต่าง ๆ รวมถึงมนุษย์ด้วย หากโอเอซิสนั้นมีพื้นที่มากพอ ตำแหน่งที่ตั้งของโอเอซิสนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการค้า หรือการขนส่งผ่านทะเลทราย กองคาราวานจำเป็นที่จะต้องแวะพักยังโอเอซิสต่าง ๆ เพื่อสะสมน้ำและอาหารในการเดินทาง

วาติ บานี คาร์ลิต โอเอซิสท่ามกลางหุบเขา ณ ประเทศโอมาน



โอเอซิสในประเทศเปรู





กิจกรรมบิงโก

กติกาการเล่น

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ - ๕ คน
๒. มีคำถาม ๑๐ ข้อบนกระดานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำตอบ
๓. คุณครูแจกกระดานบิงโก เป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๓ - ๕ คน แต่ละกลุ่มเขียนหมายเลข ๑ - ๑๐ จนกว่าจะเต็มกระดาน
๔. นักเรียนตัวแทนออกมาจับฉลากหมายเลขพร้อมตอบคำถาม จนกว่าจะมีกลุ่มที่บิงโก



๑๐ คำถาม กับ เกมบิงโก

๑

ภูมิภาคแบบเมดิเตอร์เรเนียนมีลักษณะอย่างไร

๒

ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญของภูมิภาคนี้คือที่ใด

๓

โอเอซิส คืออะไร

๔

บริเวณที่ประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นคือที่ใด

๕

ทรัพยากรที่สำคัญของภูมิภาคนี้





๑๐ คำถาม กับ เกมบิงโก

๖

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจุดเชื่อมต่อทวีปสำคัญ ๓ ทวีป คือทวีปอะไรบ้าง

๗

ทะเลทั้ง ๕ แห่งที่ล้อมรอบภูมิภาคนี้มีอะไรบ้าง

๘

คาบสมุทรอาหรับมีประเทศอะไรบ้าง

๙

อารยธรรมที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบริเวณนี้ในสมัยโบราณคือพวกใด

๑๐

บริเวณใดที่ประชากรตั้งถิ่นฐานอย่างเบาบาง



BINGO

1	2	3	4	5
6	7	8	9	3
10	5	8	4	1
9	1	1	9	2
2	3	4	6	5

BINGO

BINGO

BINGO

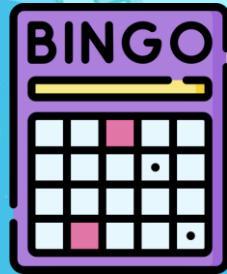
๑ ภูมิภาคแบบเมดิเตอร์เรเนียน มีลักษณะอย่างไร

๗ ทะเลทั้ง ๕ แห่งที่ล้อมรอบ ภูมิภาคนี้มีอะไรบ้าง

๘ คาบสมุทรอาหารับมีประเทศอะไรบ้าง

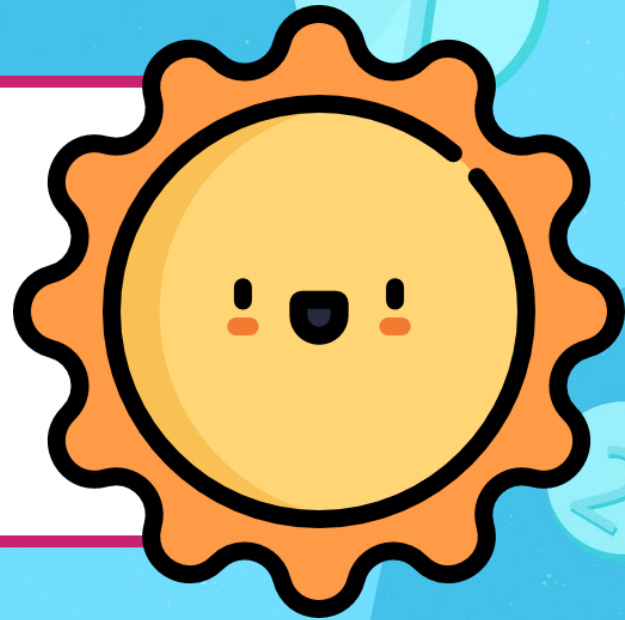
๙ อารยธรรมที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน บริเวณนี้ในสมัยโบราณคือพวกใด

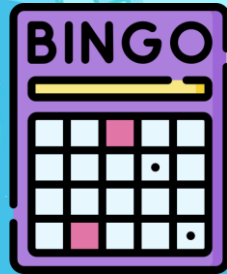
๑๐ ทรัพยากรที่สำคัญของภูมิภาคนี้



๑. ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนมีลักษณะอย่างไร

อากาศอบอุ่น
มีฝนตกในฤดูหนาว





๒. ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญของภูมิภาคนี้คือที่ใด

แม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส





๓. โอเอซิส คืออะไร

แหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์
กลางทะเลทราย





๔. บริเวณที่ประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นคือที่ใด

บริเวณอากาศแบบ
เมดิเตอร์เรเนียน

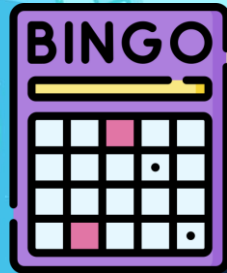




๕. ทรัพยากรที่สำคัญของภูมิภาคนี้

น้ำมัน ถ่านหิน เกลือ

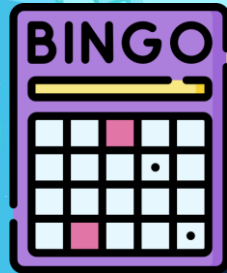




๖. ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เป็นจุดเชื่อมต่อ
ทวีปสำคัญ ๓ ทวีป คือทวีปอะไรบ้าง

ยุโรป แอฟริกา เอเชีย





๗. ทะเลทั้ง ๕ แห่งที่ล้อมรอบภูมิภาคนี้มีอะไรบ้าง

ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ทะเลดำ ทะเลแคสเปียน

ทะเลอาหรับ ทะเลแดง

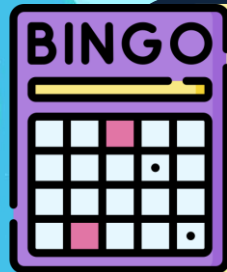




๘. คาบสมุทรอาหารับมีประเทศอะไรบ้าง

ซาอุดีอาระเบีย
เยเมน จอร์แดน





๙. อารยธรรมที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบริเวณนี้
ในสมัยโบราณคือพวกใด

อารยธรรมเมโสโปเตเมีย
โดยชาวสุเมเรียน





๑๐. บริเวณใดที่ประชากรตั้งถิ่นฐานอย่างเบาบาง

บริเวณทะเลทราย





บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พัฒนาการทางด้านการเมือง
การปกครองของภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้





สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ ใบกิจกรรม เรื่อง พัฒนาการ
ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยุคใหม่

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th